

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **K. H.**, zast. JUDr. Josefem Láskou, advokátem, se sídlem Praha 4, Pod Klauďiánkou 4a, proti žalovanému **Magistrátu hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 3 Ca 4/2004 - 68, ze dne 7. 12. 2004

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy, odboru občanskoprávních agend, č.j. MHMP 181950/2003, RO 190/2003, ze dne 11. 2. 2004. Citovaným rozhodnutím správní orgán zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 11, odboru vnitřních věcí, č. j. RP 368/2003, ze dne 5. 11. 2003. Tímto rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „přestupkový zákon“) a uložena mu pokuta ve výši 300 Kč. Stěžovateli byla rovněž uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 500 Kč. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že skutková podstata byla ve správním řízení dostatečně prokázána a správní řízení bylo vedeno v souladu se správním řádem. Ztotožnil se tak s právním odůvodněním žalovaného v přezkoumávaném rozhodnutí a uzavřel, že toto bylo vydáno v souladu s ust. § 46 správního řádu. Rovněž v otázce namítané podjatosti

pracovnice správního orgánu přisvědčil soud žalovanému. O námitce bylo správním orgánem I. stupně řádně rozhodnuto, rozhodnutí přitom obsahovalo správné poučení, když samostatné odvolání proti tomuto rozhodnutí nelze podat. Žalovaný tudíž řádně posoudil odvolání stěžovatele jako podané námitky a v odůvodnění svého rozhodnutí se k těmto vyjádřil.

V kasační stížnosti napadá stěžovatel rozsudek Městského soudu v Praze z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Soud podle stěžovatele především porušil řadu zásad civilního procesu, zejm. zásadu materiální pravdy, zásadu projednací, kontradiktornosti, rovnosti stran, zásady vyšetřovací a přimosti, v důsledku čehož nezjistil skutečný stav věci. Soud rovněž nedodržel ust. § 122 a 132 o. s. ř. a § 52 s. ř. s. o dokazování, jakož ani ust. § 118a odst. 2 a 3 o. s. ř. Všechny námitky stěžovatele ponechal soud bez povšimnutí, neprovedl žádný jím navržený důkaz. Zjištění soudu, že ve správním řízení byla skutková podstata přestupku podle ust. § 49 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona dostatečně prokázána, jakož i že správní řízení bylo vedeno v souladu se správním řádem, jsou proto v rozporu se spisem. Nesprávně soud posoudil rovněž námitku podjatosti pracovnice správního orgánu Mgr. B.. Správní řízení provinění stěžovatele hodnověrně neprokázalo, stěžovatel se k němu nepřiznal a jeho spáchání rozhodně odmítl. Potrestání tak bylo nezákonné. Otázka, zda se stěžovatel dopustil přestupku či nikoli, byla tudíž soudem nesprávně právně posouzena. Z uvedených důvodů žádá stěžovatel Nejvyšší správní soud, aby napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující pro posouzení případu rozhodné skutečnosti: Dne 16. 4. 2003 podala pí N. stížnost na pana H. za výhrůžky, urážky, křivé obviňování a obtěžování její osoby. V této cituje výroky stěžovatele pronesené do jádrové šachty panelového domu, jehož jsou oba obyvateli: „Co zas ta úchylná N. dělá?“, „Já to takhle nenechám, ty krávo N.!“ a „Idiote N., já ti ukážu!“. Dne 14. 5. 2003 se pí N. i stěžovatel dostavili k žalovanému za účelem podání vysvětlení. Stěžovatel připustil, že na pí N. dvakrát nebo třikrát křiknul přes záchodovou šachtu „že je úchyl nebo něco na ten způsob“ a „že po něm slídí“. Jakékoli vyhrožování ze své strany odmítl. Pí N. při příležitosti podání vysvětlení dne 14. 5. 2003 doplnila svou stížnost o další výrok stěžovatele, a to, „že ho šmíruje a přitom onanuje“. Z protokolu o projednání přestupku ze dne 11. 6. 2003 Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel i zde přiznal část výroků tvrzených pí N. označujících tuto za „úchylnou“. Své projevy odůvodnil přesvědčením, že po dobu deseti let je úmyslně ze strany pí N. na WC v jejím bytě spláchnuto vždy, když stěžovatel vstoupí na WC své. Dále stěžovatel přiznal, že na adresu pí N. dne 26. 4. 2003 prohlásil, „že se tímto způsobem onanuje“. Během projednání přestupku pí N. dále uvedla, že zvuky, jejichž původ stěžovatel připisuje jí, mohou pocházet i z jiných bytů, což vzhledem ke špatnému stěžovatelově sluchu jemu nemusí být vždy zřejmé. Sama tyto zvuky z vedlejších bytů slyší, je proto pravděpodobné, že je může slyšet i stěžovatel.

Rozhodnutím Úřadu městské části Praha 11, odborem vnitřních věcí, č. j. RP 368/2003, ze dne 5. 11. 2003 byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku tím, že dne 12. 4. 2003 v 7:15 hod. v P. 4, B. 736 přes jádrovou šachtu na WC mezi byty č. X a Y slovně napadl pí I. N., že je „úchylná“ a dne 26. 4. 2003 v 7:00 hod. tímž způsobem napadl jmenovanou slovy: „Úchyl N. mě šmíruje a přitom onanuje.“, čímž jí ublížil na cti tím, že ji urazil. O odvolání stěžovatele proti tomuto rozhodnutí rozhodl žalovaný rozhodnutím č. j. MHMP 181950/2003, RO 190/2003, ze dne 11. 2. 2004 jak bylo uvedeno výše.

Stěžovatel předně namítá porušení zásad civilního procesu soudem. Zde je třeba připomenout, že řízení, ve kterém je možno brojit proti rozhodnutí správního orgánu, je soudním řízením správním, nikoli občanskoprávním. Zásady civilního procesu citované stěžovatelem v kasační stížnosti proto nelze a priori aplikovat i na řízení ve správním soudnictví. Uvedené zásady se zde totiž uplatňují buďto modifikovaně, nebo (často) se neuplatní vůbec. Zásada materiální pravdy platí jistě pro správní orgány, pro které je výslovně zakotvena ve správním řádu (a nikoli pro soudy v civilním řízení), soudy ve správním soudnictví ovšem přezkoumávají pouze napadené výroky rozhodnutí ze správního řízení vzešlá, a to jen v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Účelem soudního přezkumu pak není zjistit skutečný stav věci, nýbrž poskytnout ochranu tomu, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. Rovněž zásady projednací a kontradiktornosti řízení se ve srovnání s civilním procesem uplatňují v omezeném rozsahu (viz ust. §§ 51 a 76 s. ř. s.). Zásada vyšetřovací je pak jistě charakteristická pro řízení správní či trestní, nikoli však pro soudní řízení správní (či civilní). Výše uvedené pak lze vztáhnout též na stěžovatelem napadané dokazování před soudem. Soudní řád správní, jenž mimo jiné upravuje postup soudů ve správním soudnictví, je vybaven vlastní svébytnou úpravou dokazování (ust. §§ 52 a 77 s. ř. s.) podle níž soud rozhodne, které z navržených důkazů provede, přičemž může provést i důkazy jiné. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu pak může soud zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem. Tyto následně hodnotí jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu takto zjištěného. Měl-li tedy soud dokazování provedené ve správním řízení za dostačující k učinění správného skutkového závěru, nebylo jeho povinností provádět důkazy další, s ohledem na výši uložené pokuty značně finančně (i časově) náročné (např. znaleckými posudky).

Stěžovatel opakovaně (při podání vysvětlení i při projednání přestupku) připustil, že do jádrové šachty na svém WC vykřikl „že je (píN.) úchyl nebo něco na ten způsob“, resp. „že se tímto způsobem (splachováním) onanuje“. V dalším řízení správním i soudním však namítá, že jeho provinění nebylo hodnověrně prokázáno, že se k němu nepřiznal, resp. že jeho spáchání rozhodně odmítl. Jen stěží lze opakovaně tvrdit výrok A, následně jej popřít výrokem B k A přesně opačným a přitom si uchovat věrohodnost. Za této situace nelze dospět k jinému závěru než že výrok A je výrokem původním („nezatíženým“ strategií právního zastoupení stěžovatele) a výrok B výrokem tvrzeným účelově s cílem umožnit stěžovateli využití řádného opravného prostředku ve správním řízení, jakož i obou stupňů soudního přezkumu v rámci správního soudnictví. Opačné stanovisko (výrok A) by totiž stěžovatele nutně vedlo k akceptaci původního rozhodnutí č. j. RP 368/2003, ze dne 5. 11. 2003. Nejvyšší správní soud se proto v této otázce ztotožňuje se závěry jak žalovaného správního orgánu rozhodujícího o odvolání, tak Městského soudu v Praze.

Co se nakonec týče oprávněnosti samostatného odvolání proti rozhodnutí o vyloučení pracovníka správního orgánu, přisvědčuje i v tomto případě Nejvyšší správní soud Městskému soudu v Praze. Jak žalovaný při jednání soudu správně odkazuje, vyjádřil se k této otázce nepřímo Nejvyšší správní soud ve své sbírce (č. 1/2003) tím, že do ní zahrnul rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě č. j. 22 Ca 79/2002 - 47, ze dne 7. 5. 2003. Krajský soud zaujal v odůvodnění svého rozhodnutí názor, že proti rozhodnutím o vyloučení pracovníka správního orgánu není v souladu s ust. § 12 odst. 2 správního řádu samostatné odvolání přípustné. Zahrnutím uvedeného stanoviska do své sbírky rozhodnutí Nejvyšší správní soud toto stanovisko prakticky aproboval. Interpretace dr. Ondruše je jistě legitimní,

nicméně vychází ze striktně jazykového výkladu příslušného ustanovení. Užijeme-li např. výklad systematický dospějeme nutně k závěru, že rozhodnutím o vyloučení pracovníka ve smyslu ust. § 12 odst. 2 je nutno rozumět jak rozhodnutí o tom, že je pracovník správního orgánu z řízení vyloučen, tak i rozhodnutí o tom, že vyloučen není. Opačný výklad postrádá smysl, když neexistuje rozumný důvod, proč by mělo být v každém z uvedených případů postupováno odlišně. S otázkou podjatosti se navíc odvolací správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádal, když konstatoval, že nezjistil skutečnosti, které by svědčily o porušení zásady objektivnosti při projednávání dané věci, jakož ani žádný vztah uvedené pracovnice k účastníkovi řízení, jeho zástupci nebo k věci, jež je předmětem řízení. Argumentuje-li stěžovatel komentářem JUDr. Ondruše, podotýká v této souvislosti Nejvyšší správní soud, že komentáře ke správnímu řádu JUDr. Vopálky, JUDr. Šimůnkové a JUDr. Šolína (C.H.Beck; 2003), jakož i JUDr. Šlaufa, JUDr. Matrasové, JUDr. Příhody a JUDr. Šmída (Linde; 2003) zaujímají stanovisko výše popsané, tedy opačné ke stanovisku stěžovatelově.

Ze shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadou podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) ani b) s. ř. s. a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Za této procesní situace již Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobce měl ve věci úspěch, prokazatelné náklady řízení o kasační stížnosti mu však nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 18. ledna 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu